

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

Akademický rok: 2025/2026	
Vysoká škola: Univerzita Komenského v Bratislave	
Fakulta: Prírodovedecká fakulta	
Kód predmetu: PriF.KRGRR/N- mZRG-082/22	Názov predmetu: Geografia Ruska a postsovietskeho priestoru – vybrané problémy a regióny
Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností: Forma výučby: prednáška / seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2 / 1 Za obdobie štúdia: 26 / 13 Metóda štúdia: prezenčná	
Druh, rozsah, metódy a pracovná záťaž študenta - doplňujúce informácie Forma výučby: prezenčné štúdium (kombinovaná forma), prednášky, semináre Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 3 (P2/S1) Za obdobie štúdia: 39 Metóda štúdia: denná	
Počet kreditov: 4	
Odporúčaný semester/trimester štúdia: 3.	
Stupeň štúdia: II.	
Podmieňujúce predmety:	
Podmienky na absolvovanie predmetu: Hodnotenie predmetu je rozdelené na dve časti - priebežné hodnotenie počas semestra a záverečné hodnotenie. Priebežné hodnotenie: Za seminár môže študent získať maximálne 10 bodov. Minimálne musí získať 6 bodov (60 %). Podmienky na udelenie bodov za cvičenie: - aktívna účasť na cvičeniach s vhodnou domácou prípravou - odprezentovanie a odovzdanie vypracovanej seminárnej práce s použitím vhodnej audio-vizuálnej prezentácie Kritéria kladené na seminárne práce: <90 – 100 %> Seminárna práca má správne uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická a originálna. V práci sú kriticky predstavené teoretické prístupy a koncepty, ktoré sú výborne aplikované, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené vlastné, originálne názory. Seminárna práca je štylisticky a gramaticky výborne napísaná. Obsahuje vhodne zaradené a výborne formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie. Prezentácia je originálna, komplexná, jasná a názorná, v rámci zadanej časovej tolerancie <80 - 90 %> Seminárna práca má správne uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická. V práci sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky	

analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory.

Seminárna práca je štylisticky a gramaticky dobre napísaná. Obsahuje vhodne zaradené a dobre formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie. Prezentácia je originálna, ucelená, jasná a názorná, v rámci zadanej časovej tolerancie (<70 – 80 %)

Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce je logická. V práci sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory, ale sú len čiastočné.

Seminárna práca je štylisticky a gramaticky dobre napísaná. Obsahuje dobre formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie. Prezentácia je priemerná (slabšia rétorika), predstavuje základy zadanej témy. Je v rámci zadanej časovej tolerancie (<60 – 70 %) Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú splnené. Štruktúra práce má menšie nedostatky. V práci chýbajú niektoré (nie zásadné) teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané len čiastočné závery, ktoré nie sú úplné. Seminárna práca je štylisticky a gramaticky uspokojivo napísaná. Obsahuje uspokojivo formálne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky. Použitá literatúra je úplná a správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie. Prezentácia je uspokojivá (slabšia rétorika), je jasná, predstavuje základy zadanej témy. Je v rámci zadanej časovej tolerancie. <50 – 60 %) Seminárna práca má uvádzané ciele, ktoré sú čiastočne splnené. Štruktúra práce má menšie nedostatky. V práci chýbajú niektoré teoretické prístupy a koncepty. V záveroch sú uvádzané len čiastočné závery, ktoré nie sú úplné. Seminárna práca je štylisticky a gramaticky podpriemerne napísaná. Obsahuje formálne podpriemerne zvládnuté mapy, grafy, diagramy, obrázky, ktorých je minimum. Použitá literatúra je čiastočná ale správne uvádzaná. Požadovaný rozsah seminárnej práce je v rámci zadanej tolerancie. Prezentácia je podpriemerná, predstavuje len vybrané prvky zadanej témy, Je v rámci zadanej časovej tolerancie. Záverečné hodnotenie: Pozostáva zo záverečnej skúšky (skúška môže byť v ústnej alebo písomnej forme): Písomná aj ústna skúška pozostáva z dvoch častí, za každú časť môže študent získať 45 bodov, spolu 90 bodov, musí však z každej získať minimálne 30 % bodov (14 a 14 bodov). Test alebo ústna skúška sú úspešné, ak študent získa minimálne 50 % bodov (45 bodov). Celkovo musí získať minimálne 55 bodov (61 %). Celkové hodnotenie skúšky je nasledovné: <81 – 90 bodov> <90-100 %> Písomný test je jasný, názorný a zrozumiteľný. Ústna odpoveď je jasná, zrozumiteľná, so správnou a správne použitou terminológiou. Študent originálne zodpovedá na predložené otázky. V odpovedi sú výborne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. Požadovaný rozsah odpovedí je primeraný. Písomný test je štylisticky a gramaticky výborne napísaný. V ústnej odpovedi študenti vyčerpávajúco zodpovedá zadané otázky, terminologicky, štylisticky správne a spisovne sa vyjadruje. <72 – 81 bodov> <80-90 %) V teste aj ústnej odpovedi sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty, pričom sú aj logicky analyzované. V záveroch sú uvádzané logicky podložené názory. Študent vhodne zodpovedá na predložené otázky. Písomný test je štylisticky a gramaticky dobre napísaný. Ústny prejav je plynulý so správnou a primeranou štylistikou, študent sa vyjadruje spisovne a okamžite správne reaguje na doplňujúce otázky. Požadovaný rozsah odpovedí je v rámci zadanej tolerancie. <63 - 72 bodov> <70-80 %) V písomnom teste a ústnej odpovedi sú čiastočne aplikované teoretické prístupy a koncepty preberané na prednáškach a uvádzané v literatúre. V odpovediach sú uvádzané logicky podložené názory, ale sú len čiastočné. Písomná práca je štylisticky a gramaticky dobre napísaná. Pri ústnej odpovedi je požadovaný plynulý verbálny spisovný prejav so správnou a primeranou štylistikou. <54 - 63 bodov> <60-70 %)

Písomný test aj ústna odpoveď v zásade odpovedá na požadované otázky. Odpovede majú menšie nedostatky. V odpovediach chýbajú v odpovediach niektoré (nie zásadné) teoretické prístupy

a koncepty. V niektorých prípadoch sú uvádzané len čiastočné odpovede, ktoré nie sú úplné. Písomný test je štylisticky a gramaticky uspokojivo napísaný. Pri ústnej odpovedi je verbálny prejav s primeranou štylistikou, študent dokáže reagovať na doplňujúce otázky. Písomný test obsahuje uspokojivo formálne zvládnuté prílohy. (<45 – 54 bodov) (<50-60 %) V písomnom teste sú v odpovediach (v ústnej odpovedi) sú čiastočne splnené požadované ciele. Odpovede majú menšie nedostatky. V odpovediach chýbajú niektoré teoretické prístupy a koncepty prebraté na prednáškach. Odpovede sú len čiastočné, niektoré nie sú úplné a obsahujú pomerne značné nepresnosti, prípadne chybné závery. Odpovede v písomnom teste sú štylisticky a gramaticky podpriemerne napísané. V ústnej odpovedi sú nepresné termíny, nevhodná štylistika, sú potrebné doplňujúce otázky. Požadovaný rozsah odpovedí je v rámci zadanej tolerancie. Študent porozumel zadaniu a stručne charakterizoval niektoré z dôležitých faktov.

Celkové hodnotenie vzniká súčtom bodov za záverečnú skúšku a seminár.

Skúška môže byť realizovaná ústnou aj písomnou formou

Na udelenie hodnotenia je potrebné získať:

na A: <92 – 100) %

na B: <84 – 92) %

na C: <76 – 84) %

na D: <68 – 76) %

na E: <60 – 68) %

Kredity sa NEUDELIA študentovi, ktorý získa menej ako 60 % hodnotenia (60 bodov) za predmet, alebo získa nedostatočné priebežné, či záverečné zhodnotenie.

Výsledky vzdelávania:

Študent navštevujúci predmet pozná základnú faktografiu daného regiónu a charakteristiku makroregiónu. pozná všeobecné zákonitosti fungovania prírodných aj humánno-geografických procesov, dokáže rozpoznať prírodné aj humánno-geografické hrozby a riziká, určiť všeobecné príčiny a možné následky a dôsledky. Pozná základné historické súvislosti regiónu.

Absolvent predmetu bude:

§ schopný zosumarizovať poznatky o komplexnej regionálnej geografii regiónu bývalého ZSSR so zameraním na jej špecifiká, ich príčiny a dôsledky

§ vedieť charakterizovať konkrétne vybrané štáty regiónu, pochopiť ich vzájomné rozdiely a podobnosti,

§ poznať príčiny súčasného postavenia a vnútropolitického vývoja vybraných štátov, problémy a perspektívy ďalšieho vývoja, hrozby vzájomných konfliktov

§ schopný zhodnotiť aktuálny vývoj v predmetných regiónoch a ich dopad na ďalší vývoj Slovenska

Stručná osnova predmetu:

Cieľom predmetu je oboznámiť študentov s geografickou charakteristikou Ruska a postsovietskeho priestoru, teda územia bývalého ZSSR. Dôraz sa kladie na postihnutie obrazu o celom regióne, ale aj na podanie špecifik, ich príčin a dôsledkov v rámci regiónu ako celku ako aj v rámci jednotlivých štátov. Pri vybraných problémoch sú predstavené aj globálne dopady ďaleko presahujúce rámec študovaného regiónu

§ Poloha a fyzicko-geografická charakteristika Ruska a postsovietskeho priestoru,(kontinentalita, obmedzený prístup k otvoreným moriam, kontinentálna klíma a jej vplyv na rozloženie zrážok a teplôt, ako aj ľudské aktivity), prírodné zdroje

§ Historicko-geografický vývoj regiónu a jeho osobitosti (príčiny revolúcie, socialistická industrializácia, 2. svetová vojna, povojnový ZSSR a jeho vplyv na svetovú situáciu, perestrojka, príčiny rozpadu ZSSR, dopad rozpadu na obyvateľstvo a hospodárstvo

§ Ruská federácia- komplexná geografická charakteristika

§ Demografická situácia v Rusku a jej širšie dopady na ekonomiku, obranu krajiny, perspektívy vývoja § Regionálna geografia Ruska – regióny Ruskej federácie – federálne okruhy, ich špecifiká a problémy rozvoja § Ukrajina, geografická charakteristika jej súčasné postavenie ako krajiny medzi Ruskom a Európskou úniou, vzťah Ruska a Ukrajiny – dopad na celosvetové dianie § Moldavsko- hospodárska charakteristika, problémy separatizmu - Podnesterská separatistická republika, medzinárodné postavenie krajiny § Bielorusko, autoritatívny režim, vzťah s Ruskom, hospodárska a politická situácia § Politicko-geografické pomery v regióne Kaukazu, separatizmus v Gruzínsku, arménsko- azerbajdžanský konflikt a širšie geopolitické súvislosti, demografický a hospodársky vývoj štátov v regióne § Kazachstan, jeho surovinové zdroje, kľúčové postavenie v stredoázijskom priestore § Štáty Turanskej nížiny. Uzbekistan, jeho kľúčové postavenie v regióne, ekologické problémy v súvislosti s Aralským jazerom, ostatné štáty Strednej Ázie, špecifiká vývoja krajín v postsovietskom období

Odporúčaná literatúra:

Baar V. (2002). Národy na prahu 21. storočia. Emancipace, nebo nacionalizmus? Ostrava (Ostravská univerzita, Tilia).

Baar, V. (2005). Decentralizační a dezintegrační procesy v Ruské federaci v 90. letech minulého století. Ostrava (Ostravská univerzita).

Blinnikov, M. S. (2021). Geography of Russia and Its Neighbors. New York (Guilford Publications).

Gajdoš, A. a kol. (2013). Regionálna geografia Európy. Bratislava (Veda).

Gurňák, D. (2019). Štáty v premenách storočí - Svetové, európske, slovenské a české dejiny najstarších čias do súčasnosti. Bratislava (Mapa Slovakia Plus).

Hodač, J., Strejček, P. (2008). Politika Ruskej federácie v postsovietskom priestore a strednej Európe. Brno (Masarykova Univerzita).

Horák, S. (2005). Střední Asie mezi východem a západem. Praha (Karolinum).

Rowntree, L., Lewis, M., Price, M., Wyckoff, W. (2015). Diversity Amid Globalization. World Regions, Environment, Development. London (Pearson Education).

Aktuálne vedecké články

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu:

slovenský v kombinácii s anglickým (študijná literatúra v anglickom jazyku)

Poznámky:

predmet sa poskytuje len v zimnom semestri

Hodnotenie predmetov

Celkový počet hodnotených študentov: 36

A	B	C	D	E	FX
19,44	38,89	27,78	13,89	0,0	0,0

Vyučujúci: RNDr. Katarína Danielová, PhD., doc. RNDr. Daniel Gurňák, PhD., Mgr. Filip Šandor, PhD.

Dátum poslednej zmeny: 10.10.2022

Schválil: doc. RNDr. František Križan, PhD.